

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри
фахових методик та інноваційних
технологій у початковій школі

“ 28 ” *серпня* 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НПП2.2.02 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітня програма Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

Робоча програма з дисципліни «Методика навчання української мови» для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта»

Розробник: доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, канд. пед. наук, доцент Роєнко Л. М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

(підпис)

(Комар О. А.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		-	1-й – 2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>презентація</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		-	2-й – 3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	-	6 год.
		Практичні, семінарські	
		-	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		-	70 год.
		Індивідуальне завдання	
		-	10 год
Вид контролю:			
		екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 11/89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Найважливішим завданням освіти в Україні на сучасному етапі є залучення молоді до національної культури на основі рідної мови. Перегляд загальнокультурних й соціолінгвістичних підходів до вивчення рідної мови, яка має статус загальнодержавної в суверенній Україні, зумовлює посилення уваги до фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Провідна роль у системі підготовки вчителя початкової школи належить методиці навчання української мови.

«Методика навчання української мови» є складовою частиною дисциплін блоку професійної та практичної підготовки магістрів спеціальності 013 Початкова освіта. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців для початкової школи.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання української мови», розроблена на основі освітньої програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану та укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета вивчення дисципліни забезпечити майбутніх учителів початкової школи знаннями теоретично обґрунтованих і практично перевірених шляхів і методів навчання та виховання на уроках мови; розвинути в студентів уміння застосовувати теоретичні положення в практичній роботі; прищепити навички добору і використання найбільш раціональних й ефективних методів і прийомів навчання дітей грамоті, письму; розкрити принципи з'ясування понять фонетики, граматики, розвитку логічного мислення й усного та писемного мовлення, а також озброєння студентів системою методів та прийомів, необхідних для активної виробничо-професійної діяльності майбутніх учителів.

Завдання курсу:

- підготувати майбутніх учителів початкової школи до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної школи, реалізації концепції мовно-літературної освіти в Україні;

- забезпечити засвоєння студентами системи теоретичних знань і професійних умінь, які допоможуть їм формувати в учнів мовну і мовленнєву компетенції, виховувати свідомих громадян України;

- навчати студентів співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної школи, втілювати нові методичні ідеї в практику вивчення рідної словесності;

- розвивати у студентів пізнавальні інтереси, прагнення до вдосконалення своєї професійної підготовки, уміння працювати з навчально-методичною літературою;

- формувати в майбутніх учителів дослідницькі навички, розвивати вміння проводити самостійні наукові пошуки й експериментальні дослідження.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 7 – здатність спілкуватися державною мовою. Досконало володіти усіма стилями та жанрами усного і писемного мовлення для комунікації з суб'єктами освітнього процесу, з різними соціальними та професійними групами.

ФК 3 – методична. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності в початковій школі; доцільно використовувати у освітньому процесі науково обґрунтовані, традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби навчання/виховання.

ФК 7 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здійснювати контроль/самоконтроль процесу та оцінювання/самооцінювання результатів діяльності з метою забезпечення їхньої якості.

ФК 9 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Виконувати спеціальні академічні завдання у відповідності до навчальної дисципліни.

Очікувані результати навчання:

ПРН 6. Будувати та практично застосовувати логічно завершену педагогічну систему як сукупність взаємозв'язаних структурних компонентів (мета, зміст, методи, засоби і форми) освітнього процесу щодо реалізації завдань освітньої галузі/виховання.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 17. Володіти нормами сучасної літературної мови та дотримуватися вимог культури усного й писемного мовлення; здійснювати, підтримувати та змінювати міжособистісну комунікацію з фахової проблематики; доказово і чітко вербально висловлювати думки відповідно до змісту, умов комунікації та адресата, прагнучи при цьому передати своє бачення питання.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

ПРН 24. Здійснювати рефлексію власної навчальної/професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

3. Мова навчання:

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методика навчання грамоти

Тема 1. Наукові основи методики української мови та її місце серед інших наук.

Предмет і завдання курсу «Методика навчання української мови у початковій школі». Зміст мовної освіти. Наукові засади методики. Значення методики для викладання української мови в школі.

Зв'язок методики навчання української мови з суміжними дисциплінами: філософією, мовознавством, педагогікою і психологією, етнопедогогікою і етнопсихологією. Системний підхід до мовних явищ та відтворення його в методиці.

Зміст і будова курсу методики навчання української мови. Короткий огляд історії розвитку методики навчання української мови. Основна література до курсу.

Тема 2. Основні методи, прийоми та види робіт з навчання грамоти.

Лінгвістичні і психологічні основи методики навчання грамоти. Психофізіологічна характеристика процесів читання і письма.

Педагогічні вимоги до процесу навчання грамоти з урахуванням вікових особливостей.

Історико-критичний огляд методів навчання грамоти. Характеристика сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти.

Тема 3. Три періоди навчання грамоти, їх етапи, основні завдання кожного з них.

Добукварний, букварний, післябукварний періоди навчання грамоти. Основні навчально-виховні завдання кожного періоду. Методика розвитку усного мовлення і мислення учнів. Методика опрацювання матеріалу сторінок «Букваря». Навчання письма в навчання грамоти.

Структура і методика уроків читання і письма в цей період навчання грамоти. Організація і завдання позакласного читання в період навчання грамоти.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методика вивчення елементів фонетики, словотвору, граматики, орфографії

Тема 1. Лінгвістична основа навчання молодших школярів української мови у взаємозв'язку всіх мовних рівнів

Зміст і структура курсу української мови в початковій школі. Лінгво-дидактичні та психолого-педагогічні принципи навчання української мови.

Короткий огляд програм і підручників з української мови. Причини переходу школи на нові навчальні плани і програми. Принципи побудови й зміст чинних програм з української мови для 1-4 класів. Змістові лінії програми, їх суть і принципи реалізації. Особливості програм для шкіл нового типу.

Сучасні методи і прийоми вивчення мови в початковій школі. Класифікація методів навчання.

Вправи як метод, що забезпечує осмислення мовних знань учнями 1-4-их класів. Види вправ з української мови для молодших школярів.

Засоби навчання мови. Дидактичний матеріал для занять з української мови та вимоги до нього. Наочність і технічні засоби навчання, їх види й методика використання. Методика складання опорних таблиць, схем.

Сучасні вимоги до уроків мови. Типи, структура і методика уроків мови в початковій школі.

Тема 2. Засвоєння елементів фонетики у тісному зв'язку з орфоєпією та графікою.

Система фонетичних понять у початковому курсі української мови.

Зв'язок занять з фонетики з вивченням графіки, орфографії, орфоєпії, граматики, із заняттями з розвитку мовлення. Ознайомлення із засобами милозвучності української мови.

Завдання вивчення фонетики: вироблення вмінь і навичок правильно артикулювати звуки; розвиток мовного слуху учнів, мовної та слухової пам'яті; чітке розмежування звуків і літер; установлення відповідності чи невідповідності між вимовою і написанням. Формування орфоепічних навичок, удосконалення дикції й розвиток умінь володіти голосом.

Формування у молодших школярів поняття про систему голосних та приголосних звуків української мови.

Методика формування в учнів орфоепічних навичок на основі знань з фонетики і графіки. Види вправ з фонетики, орфоепії, їх значення та методика.

Методика проведення повного і часткового звукового та звуко-буквеного аналізів у початковій школі.

Тема 3. Система вивчення морфемної будови слова

Значення і завдання роботи над морфемною будовою слова у початковій школі.

Система у вивченні морфемної будови слова; методика розкриття понять; способи визначення морфемних частин слова.

Розкриття значення морфем; уточнення й збагачення лексичного запасу учнів у процесі вивчення морфологічної будови слова. Прийоми вивчення морфемної будови слова; морфемний аналіз, розбір слів з однаковими морфемами; добір антонімів і синонімів до поданих слів; етимологічний аналіз.

Пропедевтика вивчення елементів словотвору: види словотворчих вправ, методика їх проведення. Ознайомлення учнів із способами словотвору: труднощі у засвоєнні словотворчих понять; система вправ; словотворчий аналіз, методика його проведення. Лексична робота: утворення слів за даними моделями, використання словотворчих синонімів; робота із словниками.

Тема 4. Методика вивчення частин мови.

Місце граматики в шкільному курсі української мови. Пізнавальне і практичне значення граматики, її роль у формуванні вмінь і навичок (мовленнєво-розумових, навчально-мовленнєвих, орфографічних, пунктуаційних), у попередженні та подоланні граматичних помилок, збагаченні мовлення. Значення граматичних знань для засвоєння орфографії.

Методичні основи формування граматичних понять.

Граматичні вправи, їхнє значення у засвоєнні граматичних знань та формуванні граматичних умінь.

Значення, завдання, зміст і принципи вивчення частин мови в шкільному курсі. Зв'язок вивчення частин мови з фонетикою, лексикою, словотвором, синтаксисом, орфографією і розвитком мовлення.

Вивчення частин мови на синтаксичній основі. Наступність і перспективність у вивченні частин мови в початкових, середніх і старших класах. Формування поняття про частини мови на основі їх лексичного значення, морфологічних ознак, синтаксичної ролі й особливостей словотвору. Вивчення системи відмінювання і словотвору частин мови в зв'язку з орфографією та розвитком мовлення.

Методи й прийоми теоретично-практичного вивчення частин мови: морфологічний розбір, утворення різних форм слів і нових слів за допомогою словотворчих морфем, установлення пропущених слів у відповідній формі, заміна одних форм іншими, складання словосполучень і речень, спостереження над уживанням паралельних логічних форм, програмування, алгоритмізація

Методика часткового і повного морфологічного розбору (за частинами мови).

Тема 5. Методика роботи над елементами синтаксису та пунктуації.

Значення знань із синтаксису в початковій школі. Зв'язок синтаксису з лексикою, морфологією і розвитком мовлення учнів. Методика ознайомлення з поняттями словосполучення і речення, зв'язок слів у словосполученні й реченні, типи речень.

Методи й прийоми теоретично-практичного вивчення синтаксису: аналіз словосполучень, синтаксичний розбір речення, заміна одних синтаксичних конструкцій іншими, поширення й скорочення речень, складання речень за опорними словами, схемами, інтонаційно-смісловий розбір речень і текстів.

Система роботи над елементами пунктуації. Поняття про пунктограму. Пунктуаційні правила, їх класифікація, методика вивчення пунктуаційних правил.

Типи пунктуаційних помилок. Причини пунктуаційних помилок, їх попередження. Методика виправлення, обліку й класифікації пунктуаційних помилок. Система роботи над пунктуаційними помилками.

Методика синтаксичного і пунктуаційного розборів у початковій школі.

Тема 6. Методика вивчення орфографії

Значення орфографії та її місце в шкільному курсі української мови. Завдання навчання орфографії. Природа орфографічних навичок та психологічні основи їх формування. Умови формування орфографічної навички.

Основні принципи навчання орфографії: зв'язок навчання орфографії з граматикою і розвитком мовлення, роль свідомості й автоматизму у навчанні орфографії. Роль правил. Поняття про орфограму. Класифікація орфограм. Залежність навчання орфографії од принципів українського правопису, характеру орфограм, етапів навчання, діалектних особливостей мовлення учнів. Методика вивчення орфографічних правил.

Методика вивчення орфографічних правил. Основні прийоми навчання орфографії. Види орфографічних вправ, методика їх проведення: орфографічний розбір, різні види списування, диктанти, запис вивченого напам'ять, робота з орфографічним словником, творчі вправи та ін.

Труднощі у вивченні орфографії, шляхи їх подолання. Система роботи над орфографічними помилками. Методика виправлення, обліку й класифікації помилок. Норми й критерії оцінювання орфографічних навичок учнів. Аналіз орфографічних помилок. Причини виникнення орфографічних помилок, способи їх запобігання.

Ведення учнівських зошитів, вимоги до оформлення письмових робіт з мови. Критерії та норми навчальних досягнень учнів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Методика розвитку зв'язного мовлення учнів

Тема 1. Наукові основи методики розвитку мовлення молодших школярів. Методи розвитку мовлення.

Загальне поняття про зв'язне мовлення. Значення і завдання роботи з розвитку вмінь і навичок усного та писемного зв'язного мовлення. Місце занять з розвитку зв'язного мовлення у шкільному курсі мови.

Основні принципи методики розвитку мовлення. Основні напрями роботи з розвитку мовлення.

Основні методи і прийоми формування в учнів уявлення про мову і мовлення. Способи і прийоми навчання зв'язним висловлюванням.

Види робіт з розвитку зв'язного мовлення.

Удосконалення рецептивних видів мовленнєвої діяльності. Аудіювання, читання. Основні форми роботи, методика проведення.

Робота над продуктивними видами мовленнєвої діяльності. Основні методи і прийоми формування в учнів уявлення про мову і мовлення. Говоріння. Діалогічне мовлення.

Тема 2. Текст, його структура. Побудова текстів, їх аналіз, редагування.

Методика формування в учнів уявлення про текст. Ознайомлення з типами текстів. Тема тексту, його основна думка, заголовок; будова тексту, абзац.

Робота над творами різних видів і стилів (твори-розповіді, твори-описи, твори-роздуми, есе).

Засобами міжфразового зв'язку; залежність вибору мовних засобів від ситуації мовлення.

Методика формування в молодших школярів елементарних, уявлень про стилі мовлення: художній, науковий, діловий. Ділові папери у початкових класах.

Конструювання зв'язних текстів різних типів і стилів мовлення.

Тема 3. Синтаксична робота в системі розвитку мовлення учнів

Синтаксичні вправи в системі роботи з розвитку мовлення учнів. Методика удосконалення умінь учнів будувати речення залежно від мети та ситуації спілкування.

Робота над реченням у процесі удосконалення самостійно написаного тексту.

Конструювання речень. Стилїстичні помилки у побудові речень та шляхи їх подолання.

Тема 4. Методика роботи над словом.

Значення, місце й принципи вивчення лексики. Словникова робота. Прийоми розкриття лексичного значення слів. Види вправ з лексики. Вироблення навичок користування словниками.

Методика засвоєння учнями багатозначності, прямого і переносного значення слів та їх уживання, синонімів, омонімів

Прийоми попередження лексичних помилок.

Тема 5. Завдання і методика розвитку монологічного мовлення. Усний та письмовий переказ.

Завдання і методика розвитку монологічного мовлення. Види робіт з розвитку зв'язного писемного мовлення, їх значення.

Фази розуміння мовлення як діяльності.

Переказ – одна із складових частин системи розвитку мовлення молодших школярів. Класифікація переказів.

Методика поетапної підготовки до усного та писемного переказу творів. Норми оцінювання переказів навчального характеру.

Тема 6. Твори, їх класифікація і методика проведення в початковій школі.

Твір – складова частина системи розвитку мовлення. Класифікація творів за різними основами.

Методика підготовки учнів до написання твору.

Типи помилок в учнівських творах та шляхи їх подолання. Методика аналізу і перевірки учнівських творів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма					
	усього	у тому числі				
л.		п.	лаб	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5		6
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Методика навчання грамоти						
Тема 1. Наукові основи методики української мови та її місце серед інших наук.	5	-	-	-	-	5
Тема 2. Основні методи, прийоми та види робіт з навчання грамоти.	5,5	0,5	-	-	-	5
Тема 3. Три періоди навчання грамоти, їх етапи, основні завдання кожного з них	5,5	0,5	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	16	1	-	-	-	15
Змістовий модуль 2. Методика вивчення елементів фонетики, словотвору, граматики та орфографії						
Тема 1. Лінгвістична основа навчання молодших школярів української мови у взаємозв'язку всіх мовних рівнів	5	-	-	-	-	5
Тема 2. Засвоєння елементів фонетики у тісному зв'язку з орфоєпією та графікою.	5	-	-	-	-	5
Тема 3. Система вивчення морфемної будови слова	6	1	-	-	-	5
Тема 4. Методика вивчення частин мови	7	1	1	-	-	5
Тема 5. Методика роботи над елементами синтаксису та пунктуації	5	-	-	-	-	5
Тема 6. Методика вивчення орфографії.	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	40	3	2	-	-	35
Змістовий модуль 3. Методика розвитку зв'язного мовлення учнів						
Тема 1. Завдання та шляхи розвитку мовлення молодших школярів. Методи розвитку мовлення	2	-	-	-	-	2
Тема 2. Текст, його структура. Побудова текстів, їх аналіз, редагування	5	-	1	-	-	4
Тема 3. Методика роботи над словом.	3	1	-	-	-	2
Тема 4. Синтаксична робота в системі розвитку мовлення учнів	5	-	1	-	-	4
Тема 5. Завдання і методика розвитку монологічного мовлення. Усний та письмовий переказ.	4	-	-	-	-	4
Тема 6. Твори, їх класифікація і методика проведення в початковій школі	5	1	-	-	-	4
Разом за змістовим модулем 3	24	2	2	-	-	20
Усього годин	80	6	4	-	-	70
Модуль 2						
ІНДЗ	10	-	-	-	10	-
Усього годин	90	6	4	-	10	70

6. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика вивчення частин та мови. Система роботи над іменником, прикметником та дієсловом у початковій школі. Обговорення складених конспектів уроків.	1
2	Методика вивчення орфографії, опрацювання орфографічних правил. Диктанти як важливий засіб формування в учнів орфографічне грамотного письма.	1
3	Методика опрацювання теми «Текст» у початковій школі	1
4	Синтаксична робота в системі розвитку мовлення учнів	1
Разом		4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукові основи методики української мови	4
2	Короткий історико-критичний огляд методів навчання грамоти XIX – початку XX століття	2
3	Види наочних посібників у період навчання грамоти та методика їх використання	4
4	Виявлення ступеня готовності дітей до навчання грамоти для здійснення індивідуального підходу у навчанні читання й письма, розвитку мовлення	2
5	Типи уроків навчання грамоти. Їх структура та методика проведення	4
6	Основні методи і прийоми формування в учнів уявлення про мову і мовлення. Способи і прийоми навчання зв'язним висловлюванням	6
7	Збагачення словникового запасу під час засвоєння граматично-орфографічних знань	2
8	Засвоєння елементів фонетики у тісному зв'язку з орфоепією та графікою	2
9	Типи уроків з української мови. Їх структура та методика проведення. Сучасні вимоги до уроку	2
10	Засоби зв'язку речень у тексті; залежність вибору мовних засобів від ситуації мовлення	2
11	Ознайомлення учнів із складним реченням	2
12	Мовний розбір, його види і методика проведення на різних етапах навчання	2
13	Організації самостійної роботи учнів на уроках граматики і правопису	4
14	Методика ознайомлення учнів з прийменниками і сполучниками	2
15	Орфоепічна вимова – важливий засіб орфографічної навички. Природа орфографічної навички. Сучасні погляди на процес оволодіння орфографічними навичками.	4
16	Умови формування орфографічної грамотності	4
17	Наукові засади методики навчання елементів лексикології в початковій школі	2
18	Основні принципи опрацювання лексичних тем	4
19	Методика вдосконалення дитячого мовлення на лексичному рівні	2
20	Пропедевтика словотворчої роботи в 1-2 класах	4
21	Структура і зміст програми з розвитку мовлення	2
22	Робота з розвитку мовлення на вимовному рівні	2
23	Види вправ з лексики	4
24	Диференціація на уроках української мови як ефективний метод індивідуальної роботи з учнями.	2
Разом		70

8. Індивідуальні завдання (Навчальний проект)

1. Виготовити папки до уроків навчання грамоти (підібрати дидактичний матеріал на виучувану букву та розробити конспекти уроків).

2. Підготувати презентацію однієї з тем:

Синоніми, антоніми у початковому курсі рідної мови.

Прямим і переносним значенням слів в початковому курсі рідної мови.

Ознайомлення молодших школярів з багатозначністю слів.

Роботи над морфемною будовою слова у початковій школі

Система роботи над іменником у початковій школі.

Система роботи над прикметником у початковій школі.

Система роботи над дієсловом у початковій школі.

Методика ознайомлення із займенником, прислівником.

Система роботи над числівником у початковій школі.

Методика ознайомлення із прийменником.

Методика розкриття синтаксичних понять.

Правила пунктуації в початковому курсі рідної мови.

Правила орфографії у початковій школі.

При визначенні кількості балів за ІНДЗ викладач керується такими критеріями:

15 балів (максимальна кількість) виставляється в тому випадку, якщо студент підготував реферат, що повністю розкриває зміст запропонованої йому теми, правильно оформив літературу, висловив та обґрунтував власне бачення проблеми. Вміло застосовує вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності, здатен самостійно вивчити матеріал, самостійно знаходить інформацію. Розв'язуючи практичні завдання із теми, студент усе виконав правильно, зробив аргументовані висновки.

Кількість балів зменшується відповідно до відсотка якості виконання завдань.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні (вправи, навчально-продуктивна діяльність тощо), репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, навчальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота студентів, розв'язування творчих завдань, інтерактивні методи навчання, дидактичні ігри, банки візуального супроводу освітнього процесу, метод проектів тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, захист ІНДЗ, виконання письмових завдань, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка та захист проекту, розробка та проведення уроків/окремих фрагментів уроків, письмове міркування, самооцінювання, взаємооцінювання, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Методика навчання української мови у початковій школі» здійснюється за 100-бальною шкалою. Воно включає оцінювання студента за кожну тему, оцінку за ІНДЗ, підсумковий контроль.

При визначенні кількості балів за тему викладач керується такими критеріями:

5 балів виставляється студентові, який вільно володіє матеріалом із теми; чітко, грамотно, логічно, повно і послідовно висвітлює питання, розкриває сутність і аналізує його зміст, демонструє знання не лише лекційного матеріалу, але й результати самостійного опрацювання

основної й додаткової літератури, вміння висвітлювати власні міркування та робити висновки. Знання, вміння й навички студента повністю відповідають вимогам програми.

4 бали ставиться, якщо при вивченні теми показано розуміння практичних завдань, наявні окремі несуттєві помилки у відповідях студента. Студент володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою з частковим поясненням; частково аргументує теоретичний матеріал і розв'язування завдань.

3 бали студент отримує, якщо ілюструє означення основних понять та формулювання правил власними прикладами; самостійно розв'язує завдання обов'язкового рівня з достатнім поясненням. При оцінюванні контрольної роботи 3 бали ставиться при суттєвих недоліках у теоретичній і практичній частинах роботи, за відсутності прикладів і достатньої аргументованості відповідей, якщо в контрольній роботі немає чіткості викладу матеріалу.

2 бали ставиться у тому разі, коли студент має фрагментарні знання у незначному обсязі, засвоїв меншу частину навчального матеріалу; за відсутності сформованих умінь та навичок; під час відповіді допускається суттєвих помилок; контрольна робота за багатьма параметрами не відповідає вимогам щодо її рівня виконання чи оформлення, студент не володіє фактичним матеріалом і має низький рівень теоретичної підготовки, переважна більшість завдань виконана неправильно.

1 бал ставиться в тому разі, коли студент за допомогою викладача розпізнає окремі об'єкти, явища і факти навчального матеріалу; під час відповіді припускається суттєвих помилок.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									ІНДЗ	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						15	20	100
T1.1	T1.2	T1.3	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	T2.6			
5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Змістовий модуль 3											
T3.1	T3.2	T3.3	T3.4	T3.5	T3.6	T3.7					
3	3	3	3	3	3	4					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, нормативні документи, питання тестового контролю як у паперовому варіанті так і в електронному, який розміщений у системі Moodle.

14. Рекомендована література

Базова

1. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі : методичний посібник. Київ : Освіта, 2006. 268 с.
2. Коваль Г. Звуко-буквений аналіз на уроках української мови у початкових класах. Спецкурс з методики викладання української мови : навч.-метод. посібн. для студ. пед. ф-ту. Тернопіль : Підручники і посібники, 2003.
3. Коваль Г. П., Деркач Н. І., Наумчук М. М. Методика викладання української мови: навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів. Тернопіль : Астон, 2008. 287с.
4. Мельничайко О. І. Українська мова. Вивчення елементів синтаксису в початкових класах : методичний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006.
5. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник / За ред. М. С. Вашуленка. Київ : Літера ЛТД, 2011. 364 с.
6. Наумчук М. М., Будна Н. О. Розвиток зв'язного мовлення учнів 1-4 класів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. 64 с.
7. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі (Методика і технологія навчання). Тернопіль : Астон, 2001. 264 с.
8. Пономарьова К. Сучасний урок української мови: компетентісно орієнтовані цілі та структура // Початкова школа .– №1.– 2015.– С.21-26.
9. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти. Київ : Грамота, 2012. 504 с.
10. Типові освітні програми для 1-2-х класів Нової української школи, розроблені під керівництвом О. Савченко та Р. Шияна URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2706-tipov-osvtn-programi-dlya-1-2-h-klasv-nush>
11. Типові освітні програми для 3-4 класів НУШ (Савченко О. Я.) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/3-4-dodatki.pdf>
12. Українська мова з методикою навчання в початкових класах. Інтегрований курс/ За ред. А. П. Каніщенко, Г. О. Ткачук. – Тернопіль , 2011. – 264 с.

Допоміжна

1. Державні стандарти початкової загальної освіти.
2. Освітня програма «На крилах успіху» для учнів 1-2 -х класів закладів загальної середньої освіти (Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук, науковий керівник А. Д. Цимбалару)
3. Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту "Інтелект України" (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, науковий керівник І. В. Гавриш)
4. Освітня програма для 1-2-х класів «Світ, в якому я живу» (видавництво "Навчальна книга-Богдан", керівник професор С. І. Якименко)
5. Вашуленко М. С. Формування мовної особистості молодшого школяра в умовах переходу до 4-річного навчання. *Початкова школа*, 2001. №1.
6. Гетманчук Н. Стилистична робота на уроках української мови в 4 класі (Речення). *Початкова школа*, 2000. № 11.
7. Джежелей О. Диференційований підхід до формування навички читання у чотирирічній початковій школі. *Початкова школа*, 2002. № 4.
8. Кашуба Л. Ознайомлення молодших школярів з функцією абзаца. *Початкова школа*, 2001. №5.

9. Павлик О. Специфіка писемного мовлення і засоби його розвитку. *Початкова школа*, 2002. № 9.
10. Коченіг М. Навчання зв'язного мовлення. Мета. Психологічні засади. Система методів. *Початкова школа*, 2006. № 12. С. 3–5.
11. Русинська Т. Взаємопов'язане навчання мови і мовлення. *Початкова школа*, 2002. № 11.
12. Форощук О. О., Форощук Н. Е. Практичні завдання з української мови для початкових класів. Київ : А. С. К, 2002

15. Інформаційні ресурси

1. http://osvita.ua/school/lessons_summary/initial/
2. <http://metodportal.net/taxonomy/term/9>
3. <http://www.osvita.org.ua/iresource/?cmd=cat&num=4&ctg=19>
4. <http://pochshkola.blogspot.com/>
5. <http://teacherjournal.com.ua/shkola/pochatkove-navchannya-ta-vixovannya.html>
6. <http://www.nachalka.com.ua/>